

[Udenrigsministeren]

rådet omkring Østersøen. Udvidelsen vil derfor medvirke til at forskyde vægten i Unionens politik i nordlig retning, og det vil navnlig være til gavn for stabiliteten i vore umiddelbare omgivelser.

De nye medlemslande kommer også til at deltage i forberedelsen af regeringskonferencen i 1996. Det giver dem fuld indflydelse på den traktatrevision, som konferencen skal munde ud i. Det følger af den aftale, der blev indgået mellem EU-landene i forlængelse af det uformelle udenrigsministermøde i Ioannina i slutningen af marts. EU-landene besluttede:

». . . at opfordre Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen til at udarbejde rapporter om, hvordan traktaten om Den Europæiske Union fungerer. Disse rapporter skal danne grundlag for drøftelserne i en arbejdsgruppe bestående af udenrigsministrenes repræsentanter, som skal nedsættes af Det Europæiske Råd på Korfu, og som skal indlede sit arbejde i midten af 1995.«

Aftalen er et kompromis. På den ene side stod nogle EU-lande og Europa-Parlamentet, der ønskede at gå i gang med forberedelserne straks, på den anden side stod et flertal af EU-lande, som ønskede at udskyde forberedelserne, til de nuværende kandidatlande havde overstået deres folkeafstemninger og var blevet fuldgyltige medlemmer af Unionen.

Det spillede også en rolle, at nogle af EU-landene – herunder et par af de største – står over for betydningsfulde nationale og regionale valg. Det var en klar, selvstændig dansk målsætning, at diskussionen, forberedelserne til 1996 først skulle iværksættes på det tidspunkt, hvor de nye medlemslande var blevet fuldgyltige medlemmer og dermed kunne øve fuld indflydelse på forhandlingerne.

Præcis hvordan de nye medlemslande nu vil stille sig til de enkelte emner på regeringskonferencens dagsorden, kan der nok ikke siges så forfærdelig meget om i dag. I nogle spørgsmål vil der være enighed, i andre kan der blive tale om, at landene trækker i hver sin retning. Landenes stilling vil bl.a. afhænge også af udviklingen i Unionens omgivelser indtil da.

De nye medlemslande må til gengæld forventes at ligge på linje med Danmark, når det gælder Unionens næste store opgave: udvidelsen med lande i Øst.

Danmark har løbende støttet de central- og østeuropæiske – herunder de baltiske – landes ønske om tættere tilknytning til Den Europæiske Union, i første række gennem markedsadgang og øget formaliseret samarbejde, i anden række gennem egentligt medlemskab.

Det er en linje, som også andre EU-lande er enige i. Den finder udtryk i konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i København, hvor man stillede de associerede lande i Central- og Østeuropa medlemskab i udsigt. Det kommende tyske formandskab vil lægge stor vægt på netop forholdet til vore naboer i Øst.

Danmarks stærke interesse i udvidelsen med lande i Central- og Østeuropa og herunder Baltikum skyldes tre forhold:

For det første vil udvidelsen styrke europæisk sikkerhed. Gennem udvidelsen kan vi udstrække den zone af stabilitet, som EU i dag udgør, og dæmpe den følelse af utryghed, som hersker i flere af disse lande.

For det andet betyder udvidelsen, at der bliver nye markeder også for danske produkter, dels fordi medlemskab af Unionen fører til ophævelse af de barrierer, der endnu findes for eksport, dels fordi medlemskab vil fremme en gunstig økonomisk udvikling og dermed øge de central- og østeuropæiske landes muligheder for at købe også danske varer.

For det tredje kan vi ikke være andet bekendt – for nu at sige det helt kort. EU er principielt åben for ethvert europæisk land, som opfylder politiske og økonomiske minimumskrav. EU kan kun forblive tro mod sine egne idealer, hvis det opretholder sin åbenhed over for omverdenen, og det må vi bidrage til ved at holde de andre EU-lande fast.

Vi må samtidig have øje for de vanskeligheder, som udvidelsen mod Øst uundgåeligt vil medføre. Den vil kræve omstilling i de lande, der ønsker at blive medlemmer, men den vil også kræve omstilling i Unionen og i de enkelte EU-lande. Omstillingen vil bl.a. dreje sig om EU-institutionernes måde at fungere på. Det vil ikke kunne fortsætte uændret med et langt større medlemstal.

Den vil også omfatte sammensætningen og finansieringen af Unionens forskellige politikker. Uden en finansiel reform vil EU's kasse ikke slå til. Desuden vil hastigheden af den økonomiske strukturudvikling i de nuværende EU-lande blive berørt. Åbning for eksport fra